

Nr 4

Utlåtande i anledning av väckta motioner om åtgärder för att skapa en statlig svensk petrokemisk industri.

I två inom riksdagen väckta, till bankoutskottet hänvisade likalydande motioner, nr 152 i första kammaren av herrar *Öhman* och *Helmer Persson* samt nr 181 i andra kammaren av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.* har föreslagits, att riksdagen beslutar att hos regeringen begära snabbutredning och förslag om ett statligt eller statligt-kooperativt och av utländska olje-truster oberoende raffinaderi som bas för nya petrokemiska industrier.

Beträffande motiveringen för yrkandet hänvisas till motion II:181.

Utskottet

Den i motionen berörda frågan om åtgärder för att skapa en statlig svensk petrokemisk industri var senast föremål för riksdagens behandling i anledning av en då föreliggande motion under 1960. Utskottet fann i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 14/1960 icke skäl föreligga att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära förslag av ifrågavarande innebörd. I de yttranden över motionen som utskottet då inhämtat och som det åberopade för sitt avslagsyrkande, hade bl. a. framhållits att förbrukningen av petrokemiska produkter i Norden under senare år börjat få en så stor omfattning att marknadsförutsättningar för en tillverkning av denna art numera förelåg. Samtidigt betonades att teknisk erfarenhet och tekniskt kunnande på detta område i hög grad saknades inom landet. För att en petrokemisk produktion med framgång skulle kunna tas upp vore det under sådana förhållanden nödvändigt att internationella företag som länge arbetat inom detta produktionsområde och med tillgång till expertis och forskningsresurser kunde intresseras medverka. Storleken av de finansiella insatser, som startandet av en petrokemisk industri krävde, förutsatte även en samverkan på bred basis.

Sedan detta ärende behandlades vid föregående års riksdag har, enligt vad utskottet inhämtat, ovannämnda problem till viss del lösts. Genom en serie överenskommelser mellan svenska och utländska företag har en grund skapats för uppförandet av en petrokemisk industri i Stenungsund. De anläggningar som där planeras avses komma i drift sommaren 1963. Bakom projektet står Svenska Esso AB, Stockholms Superfosfat Fabriks AB i samarbete med Union Carbide Corporation samt Mo och Domsjö AB. Svenska

Esso avser att uppföra en s. k. steam-cracker, och på den råvarubas som erhålles genom spaltning av petroleumprodukter i denna anläggning kommer enligt planerna olika kemiska tillverkningar att byggas upp. Fosfatbolaget avser sålunda att i samverkan med Union Carbide uppta tillverkning av i första hand plasten polyten medan Mo och Domsjö projekterar en anläggning för produktion av etylenoxid, vilken utgör utgångsmaterial för ett flertal produkter som ingår i företagets nuvarande tillverkningsprogram.

Vidare vill utskottet erinra om de förhandlingar som förts rörande uppbyggande av petrokemisk tillverkning i Hälsingborg. Dessa planer är ett uttryck för den aktivitet och det intresse som det petrokemiska området är föremål för från olika delar av näringslivet.

Med hänsyn till sålunda inhämtade upplysningar finner utskottet alltjämt skäl icke föreligga att till Kungl. Maj:t begära förslag i ämnet och hemställer,

att motionerna I:152 och II:181 icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 februari 1961

På bankoutskottets vägnar:

K. G. EWERLÖF

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Ewerlöf, Fahlander, Schmidt, Ståhle*, Gustaf Henry Hansson, Åke Larsson, Torsten Mattsson och Fagerström;

från a n d r a kammaren: herrar Andersson i Ronneby, Sköldin*, Boija, Regnéll*, Hansson i Önnarp, Carlsson i Tibro, Hagnell och Bengtsson i Landskrona.

* Ej närvarande vid justeringen.